

კაზუსის ამოხსნა

მარიამ ოზგელდაშვილი

მოცემული კაზუსის ამოხსნისას შეგვიძლია დავუშვათ პრეზუმცია, რომ არჩილს არ აქვს უფლება მოსთხოვოს ბადრის თავის ნაკვეთზე დაყრილი ნაგვის აღება.

იმ ფაქტის გათვალისწინებით, რომ სამოქალაქო კოდექსში არ არსებობს სპეციალური ნორმა, რომელიც მოაწესრიგებს იდეალური ხასიათის ემისიას, ანუ ესთეტიკური და ზნეობრივი ზემოქმედების საკითხს, შესაბამისად, ვალდებულები ვართ აღნიშნული ფაბულის მქონე კაზუსის ამოხსნისას მივმართოთ სამართლის ანალოგიას და გამოვიყენოთ 175 მუხლი, რომელშიც ვკითხულობთ, რომ „1. მიწის ნაკვეთის ან სხვა უძრავი ქონების მესაკუთრეს არ შეუძლია აკრძალოს მეზობელი ნაკვეთიდან თავის ნაკვეთზე გაზის, ორთქლის, სუნის, ქვარტლის, კვამლის, ხმაურის, სიტბოს, რყევების ან სხვა მსგავს მოვლენათა ზემოქმედებანი, თუკი ისინი ხელს არ უშლიან მესაკუთრეს თავისი ნაკვეთით სარგებლობაში, ან უმნიშვნელოდ ხელყოფენ მის უფლებას. 2. იგივე წესი მოქმედებს იმ შემთხვევაშიც, როცა ზემოქმედება არსებითია, მაგრამ იგი გამონვეულია სხვა ნაკვეთით ან სხვა უძრავი ქონებით ჩვეულებრივი სარგებლობით და არ შეიძლება მისი აღკვეთა ისეთი ღონისძიებებით, რომლებიც ამ სახის მოსარგებლეთათვის ნორმალურ სამეურნეო საქმიანობად მიიჩნევა. 3. თუ მესაკუთრე მოვალეა ითმინოს ასეთი ზემოქმედება, მას შეუძლია ზემოქმედების გამომწვევი ნაკვეთის მესაკუთრეს მოსთხოვოს შესაბამისი ფულადი კომპენსაცია იმ შემთხვევაში, როცა ზემოქმედება აღემატება მოცემულ ადგილას ჩვეულებრივად მიჩნეულ სარგებლობას და ეკონომიკურად დასაშვებ ფარგლებს.“

მოცემულ სიტუაციაში ბადრი საკუთარ მიწის ნაკვეთზე ახორციელებს ნაგვის გადამუშავებას და აწარმოებს ნაგვის პარკებს. აღსანიშნავია, რომ არანაირი სუნი და მიწის დამუშავების შეზღუდვა არ არის მიზეზი იმისა, რის გამოც არჩილი ითხოვს ბადრის საქმიანობის შეწყვეტას. ამით დავამტკიცებთ მოსაზრებას, რომლის საფუძველზეც ზემოქმედება სამართლებრივი გაგებით ფიზიკური ხასიათისაა და არა ფსიქოლოგიური, ამიტომ თუ ჯანმრთელობას ან ბუნების დაცვას არ უქმნის საფრთხეს მხოლოდ ფსიქოლოგიური ზემოქმედება არ იქნება საკმარისი დაუშვებელი ზემოქმედების საკვალიფიკაციოდ. ასევე, უნდა ვახსენოთ, რომ მესაკუთრე ვალდებულია ითმინოს ზემოქმედებანი, რომლებიც გამომწვეულია ნაკვეთის ან სხვა უძრავი ქონების ჩვეულებრივი სარგებლობით. ასეთ გარემოებაში დასადგენია რადგან გარკვეული გარემოებები. მაგალითად ტერიტორია საცხოვრებელ ადგილზეა თუ სამრეწველო და ა.შ.

რაც შეეხება შიკანას პრინციპს, რომელიც აღნიშნული ტიპის კაზუსებში დასაშვებია გამოსაყენებლად. მიმაჩნია, რომ ბადრი უბრალოდ საკუთარი მიწის ნაკვეთით უბრალოდ სარგებლობს და მხედველობაში საერთოდ არ აქვს არჩილისთვის განზრახ ზიანის მიყენება. შესაბამისად, ამ კონკრეტულ ქეისში აღნიშნულ პრინციპის გამოყენება უადგილოა.

საბოლოოდ, 175 მუხლისა და ზემოთხსენებული არგუმენტების გათვალისწინებით, არჩილს არ აქვს უფლება ბადრის მოსთხოვოს ნაკვეთზე არსებული

ნაგვის აღება და ვალდებულია შეასრულოს თმენის ვალდებულება. თუმცა 175 მუხლის
მესამე ნაწილის მიხედვით, შეუძლია მოითხოვოს ამ თმენისთვის ფულადი კომპენსაცია.